NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 3792
MỖI SỐ HAI XU
NGÀY THỨ NĂM 7 NOVEMBRE 1929

Trung-Bắc Tân-Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Foudateur : F.-H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Réd. en Chef : PHẠM-HUY-LỤC
Ad. Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au Directeur
HANOI — 66, rue Jules Ferry — HANOI
ADR. TÉLÉGR. : Trungbactânvan Hanoi
TÉLÉPHONE N° 150 — BOITE POSTALE N° 26

DEPOT LEGAL
• INDOCHINE •
No 12192

Vânq-dêf phuj-nu'w

Hiện nay cái vấn-đề phụ-nữ đã thành ra một cái vấn-đề rất trọng yếu ở trong thế-giới, cái phong-trào ấy cũng đã tràn trải sang cõi Á-đông, nữ-giới nước ta chịu cái ảnh-hưởng ấy cũng đã lắm người để ý đến. Một nhà ngôn luận Tàu có bàn đến cái vấn-đề ấy, khảo-sát rất là kỹ càng, lời lẽ rất là xác-đáng, tưởng cũng là một câu chuyện thiết-thời mà ta nên lý-hội vậy.

Cứ theo cái lý-thuyết của ông Karl Marx. thì bao nhiêu tư-tưởng hành-động của loài người, đều chịu cái ảnh-hưởng của sự kinh-tế, vì thế, cái vấn-đề phụ nữ, cũng có cái quan hệ rất lớn với sự kinh-tế của xã-hội. Chúng ta đều biết rằng sau khi sản-nghiệp cách mệnh ở thế-kỷ thứ mười chín, ở các nước bên châu Âu, về đường kinh-tế nổi lên một sự biến-động rất to, Nữ-giới chịu cái ảnh-hưởng về sự biến-động ấy, rồi cũng biến đổi hết cả cái hình thù và cái địa-vị của họ từ xưa đến nay, cái nguyên-nhân về vấn-đề phụ-nữ, phần nhiều từ đó mà phát-sinh ra.

Xưa kia đối với đường kinh-tế, người đàn-bà là chủ yếu về sự sinh-sản những sự nhu-dụng hàng ngày, tức là cái thời-đại kinh-tế riêng. Các thứ nhu-dụng hàng ngày của nhà nào, đều từ nhà ấy làm ra, đàn-bà thường phải trông nom săn sóc về những vật thường dùng ấy, đàn-ông chỉ ngồi mà hưởng-thụ thôi, vì thế người đời thường có câu: « Việc kinh-tế riêng của gia-đình, tức là việc kinh-tế riêng của người đàn-bà ». Nào là dệt vải, nào là ươm tơ, nào là xay bột làm bánh, nào là may quần-áo vân vân, đều ở trong tay người đàn-bà chế tạo ra. Ở thời-đại ấy, đàn-bà siêng năng cất nhắc, xây đắp cái cơ-sở về đường kinh-tế cho gia-đình, suốt đời chỉ ngồi yên một chỗ, để lo lắng xếp đặt công việc trong gia đình, gọi là chủ-phụ trong một nhà, thì phải thức khuya dậy sớm, bận bịt suốt ngày. Con cái đã đến tuổi khôn lớn, đã hơi đủ sức làm việc, thì nhiều lúc phải giúp đỡ công việc trong nhà. Những việc hàng ngày ở trong nhà, kể ra cũng thật là nhiều, như thuê giặt-dịa, may vá cơm nước, vân vân, đều là chức-vụ của đàn-bà con gái ở trong nhà, ở Trung-quốc và ở Nhật-bản ngày nay, cách sinh-hoạt của các gia-đình ở chốn thôn-quê, toàn theo cái chế-độ ấy cả.

Nhưng mà ở bên châu-Âu, châu-Mỹ thì lại không thế, sau khi sản-nghiệp cách-mệnh, về đường kinh-tế nổi lên một sự biến-động rất to, vì thế cái tình-trạng địa-vị của người đàn-bà, cũng chịu cái ảnh-hưởng ấy mà sinh ra sự biến động to. Vì cái văn-minh vật-chất thịnh-hành, cái dục-vọng của loài người ngày thêm tăng-tiến, thì đường doanh-nghiệp cũng phải mở mang thêm ra, người doanh-nghiệp tất phải có thủ-đoạn, có thế-lực, có tư-bản mới được. Cách doanh-nghiệp to lớn của người đàn-ông mới thay cho sự lao-động về đường kinh-tế của người đàn bà. Cái sự biến-đổi ấy, là bởi cái hiệu-dụng của sức máy-móc đời nay mà sinh ra Sau khi sản-nghiệp cách-mệnh, nghề cộng-tác bằng máy-móc ngày càng phát-đạt, không phải sự công-tác bằng chân tay có thể tranh cướp được. Ông Karl Marx gọi là đường kinh tế của nhà tư-bản. Cái đường kinh-tế của nhà tư-bản ấy, mới sinh ra cái nguyên-nhân rất lớn về phụ-nữ vấn-đề, vì rằng nó có ảnh-hưởng đến cái tình-trạng và địa-vị của người đàn-bà không phải là nhỏ. Ba mươi năm giở về trước, người ta đều cho rằng các thứ nhu-dụng hàng ngày mà nhất nhất đem tiền đi mua, là một việc phù-phí, mà bây giờ thì có nước máy, có đèn điện, có máy may, có thợ giặt vân vân, những thứ nhu dụng hàng ngày, khi trước phần nhiều nhờ tay người đàn-bà làm ra, bây giờ thì đàn-bà cũng cùng với đàn ông ngồi khoanh tay mà hưởng-thụ.

(*Còn nữa*),

H. T. B.

Vì ăn thịt mà 300 người bị ngộ độc 2 người chết

Tại miền Condé-sur-Noireau (Pháp) mới đây vừa xảy ra sự ngộ độc rất ghê-gớm.

Nguyên là nhân hôm phiên chợ ở Saint-Gilles, nhà hàng thịt Surblay không biết đem bán thứ thịt độc thế nào, mà đến nỗi 300 người mua ăn phải thì bị ngộ độc cả 300 người. Trong số ấy có hai người chết, không sao cứu được.

Hiện nay Tòa-án thành Caen đương cho điều tra về việc ấy để xét nghĩ.

Lại vì ăn thịt cóc mà bỏ mạng

(*Sadéc*)

Câu chuyện nói trên đây thường thấy ở mặt báo. Báo nào cũng có hè qua lúc trời sa mưa dông, thì nảy ra câu chuyện ăn thịt cóc bỏ mạng, mà không rõ thế sao mấy người ở vườn phần nhiều lại hay dùng thịt cóc, có người lại cho ăn thịt cóc là bổ, mà còn nói nhiều chuyện hiệu nghiệm nữa là khác, vì vậy cho nên những người nhẹ tính, ưa sự dị-đoan nên thường hay dùng lắm, bởi có ấy mới xảy ra câu chuyện.

Như ngày 22 Octobre 1929 đây, ở Nha-mân nơi làng Hòa-hưng có chở đến dưỡng-đường 2 người: Một bà già và một đứa nhỏ chừng 11 tuổi, cho quan Thầy cứu cấp, vì bị ăn thịt cóc say mê ói mửa. Quan Lương-y lập tức cứu cấp, khi 2 người đã tỉnh, hỏi lại thì mới hay đã chết hết một đứa nhỏ 7 tuổi ở nhà trước rồi, còn lại 2 người mới đem đi nhà thương đó.

Có phước lắm mới được xảy qua, vậy khuyên đồng-bào chẳng nên dùng ch. thịt coc. Nghĩ vì thịt nó không có quí-báu chi, mà ăn nó rủi ro phải bỏ mạng là khác. Xin nhớ mà chừa bỏ, họa là đặng an thân, chớ nếu còn ăn nó hoài, thì có ngày mang khốn.

L. T.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thi viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq:
sa'cq, huyêaf. na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

HAỊF DAMF

Cách đòi nợ tối tân

— Anh có phát tài không? đã lâu tôi không gặp .... ànày còn ba chục bạc anh mượn đã lâu, trả cho tôi để lấy đồng tiêu.

— Tình bè bạn gì mà hễ gặp nhau là chỉ nói đến tiền bạc, công nợ, chỗ anh em mình cho nhau vay mượn là sự thường, sao lại cứ đòi, lần này anh đòi tôi là lần thứ mấy rồi, giả thử anh chịu khó chờ ít lâu nữa, thế nào mà tôi chẳng nhớ tới mà trả lại hầu anh.

— Thôi xúy-xoá cái nợ ấy đi, nhưng tiện đây tôi muốn nhờ anh một việc....

— Chỗ anh em mình tôi thề độc không dám từ chối,... việc gì?

— Anh cho tôi vay ba chục để chi chầu hát đã chịu ngót tháng nay.

Kim-Xuyên

TIN NƯỚCQ TAUF

Ngày 30 octobre 1929

Tưởng-giới-Thạch đi đốc chiến

Chiều ngày 28 octobre Tưởng-giới-Thạch đã đi chiếc tàu binh Vĩnh-tuy binh Sở-hữu đi kèm để hộ-vệ. Cùng đi với Tưởng có bọn Trần thiệu-Khoan, Thiệu-lực-Tử, Chu-phật-Hải. Sau khi đến Hán-khẩu, nếu khi cần ra, sẽ lên mặt trận để đốc chiến. Trong khi Tưởng đi vắng, do Đàm-diên-Khải quyền thay chức chủ-tịch chính-phủ Quốc-dân, Chu-bồi-Đức thay trông nom các việc trong tổng bộ.

Khi Tưởng ở Nam-kinh ra đi có bá cáo rằng không kể là kẻ phản-động thế nào, chính-phủ có thể trong một tháng giời đánh tan được cả, ta lần này ra đi, nếu không thành công, thề không trở lại nữa.

Lúc Tưởng ở tàu binh sắp khởi-hành, các tàu binh của các nước Anh, Nhật, Mỹ đều có bắn 21 phát súng đại-bác để kính tiễn.

Diêm-tích-Sơn điều-đình việc chiến-tranh

Diêm thấy nhân-dân ba tỉnh Thiểm-tây, Cam-túc, Hà-nam mỗi ngày chết đói bình quân có đến vài nghìn người, nếu đánh nhau trong vài tháng, thì nạn dân chết đói ít nhất cũng đến ba mươi vạn người. Vì vậy nên Diêm hết sức điều đình chiến-tranh, đối với tập-đoàn-quân thứ hai trước hết xin đình chỉ việc hành-động về quân sự, đến khi cần ra sẽ lại kéo lui, còn đối với quân trung-ương thì xin hãy đóng trận-cước lại, rồi phái đại-biểu theo phương-pháp chính-trị để đàm-phán.

Diêm-tích-Sơn được cử vào chức mới

Chính-phủ Quốc-dân ngày 28 octobre hạ lệnh cử Diêm-tích-Sơn làm chức phó-tổng-tư-lệnh hải, lục, không-quân.

(*Dịch báo Tàu*)

Ngày 4 Novembre 1929

Việc chiến-tranh với Nga

Cáp-nhĩ-tân. — Người Nga bỏ Fourgdin, thì người Trung-hoa chiếm lấy ngay mà không phải đánh nhau gì cả.

Các pháo-thuyền của Trung-hoa đánh một trận ở Lahasonsog, và ở Fougdin, rồi bị quân Nga đánh đắm.

A. R. I. P.

Một trường học dạy vẽ hề

Ngày xưa, người Hi-lạp đã biết cái thuật vẽ hề và làm mặt nạ để đeo khi ra diễn trò.

Ngày nay cái thuật ấy tiến bộ lắm. Các thiếu niên sinh nhai về nghề diễn trò phải tập bôi hề cũng như là tập giọng và bộ vậy. Cái vẻ mặt khi đứng trên sân khấu có ánh đèn dọi vào thì xám và nhạt. vậy muốn cho các khán quan trông mặt mình được có vẻ tự nhiên thì các người đóng trò phải bôi sẫm các mùi và tô rõ các nét ở mặt ra.

Tại Vienne và Berlin, người ta lập ra các trường học dạy vẽ hề, thiên-hạ đến học rất đông. Nào là dạy cách làm già ra trẻ, làm xấu ra đẹp, làm một mụ già cục cằn ra một cô thiếu-nữ ngần ngơ. Những cách ấy còn là dễ, tới khi muốn đóng một vai nào trong sử-ký, tỉ như Nã-phá-Luân, thì phải vẽ làm sao cho có bộ mặt hùng dũng của Nã-phá Luân. Trường học này mở ra cốt để dạy cách ấy.

Nghề tàm-tang

Mỏ vàng Trung-quốc sang Âu,
Sâu trong ruột gậy biết đâu, ai hay?

Sau khi bà Loa-Tổ đã phát minh ra việc chăn tằm, ươm tơ, thì nghề tân-tạo này bên Trung-quốc giữ bí-mật được trong hai nghìn năm, không để lọt ra đến nước ngoài.

Mối lợi to-tát ấy, sở dĩ họ bảo-thủ lâu được đến 20 thế-kỷ để chiếm hết độc-quyền trên thị-trường tơ lụa, là nhờ có nhiều sắc lệnh rất nghiêm của các nhà vua ban bố ra; nào bắt tội tử-hình kẻ đem nòi tằm giống dâu ra ngoài cõi Thiên-triều, nào định trảm quyết người bảo-hộ [illegible]

Bấy giờ tơ lụa thực là hiếm quí lạ. Trong bao lâu năm, vẫn thấy liệt kê vào hàng các báu-vật, một vị Thiên-tử thường có việc phải dùng đến luôn, hoặc để làm đồ tế-phẩm trên đàn Nam-Giao, hoặc để làm đồ ngự-chế thưởng ban cho các đại-thần có công-lao đặc-biệt. Nên chi có tục lệ cho thu một phần thuế bằng thứ sản vật ấy.

Các nơi thương-trường, đô-thị, người ta lại dùng nó làm chuẩn-đích thay tiền bạc, khi giao dịch hàng hóa.

Người Âu-châu mới biết tơ lụa từ đầu đời nhà Hán, là vì có các rợ Hung-Nô buôn ở miền Ba-thục sang bán. Tơ lụa năng vận tải qua con đường vạn-lý lộ thông các xứ Tứ-xuyên, Tây-tàng, Đông Tân-cương, Ba-tư và Hi-lạp.

Thoạt tiên họ còn truyền ngôn rằng tơ lụa là lấy ở chất sợi một thứ cây bông nào đó; lại có dân đặt truyện cổ-tích kể rằng chính con dận trong mình ông hiền-triết Job nhả ra tơ, chứ không ai để ý nó là sản vật của thứ sâu ăn lá dâu.

Trong giã-sử còn chép, vào khoảng độ nhất thế kỷ trước kỷ-nguyên, một bà Hoàng-hậu trong đế-quốc La-mã, sắm được một bộ áo lụa mà vui sướng quá ngày nay kẻ thường dân bắt được kim-cương bảo-ngọc.

Đời bây giờ, phục sức lụa là, vì cũng như trang hoàng lộng lẫy; cho nên có nhiều ông vua nghiêm cấm thần-dân may mặc. Các phụ nữ mới được thông dụng từ đời vua Tibère; vua Titus lại cấm bọn nam nhi dùng đến.

Rồi sau, khi La-mã đế-quốc lan sang tiếp giáp gần châu A, tơ-lụa khi ấy mới hơi thông-dụng. Tuy nhiên, giá bán vẫn còn đắt quá vàng mà các nhà quí-phái, đại phú-gia, vẫn nô nức mua cho kỳ được, cho rằng có trang sức lụa-là mới là người sành sỏi oai nghi.

Tơ lụa quí báu đến như thế, tài gì người Âu-châu chẳng ra công sưu-tầm tìm kiếm cho ra một kỹ-nghệ bí-mật này, để thu-hoạch lấy mối lợi cho nước mình.

Quả nhiên, vua Justinien, là một vị Hoàng-đế thông minh lanh lợi, đã tìm được cách đem nghề tàm tang vào nước khoảng năm 552.

Trong lịch-sử nghề tàm tang chép rằng:

Hoàng-đế Justinien từ khi lên ngôi báu, vẫn lưu tâm đến vấn-đề tơ lụa, cho là mối lợi thận trọng; không lúc nào ngài không dò la dùng kế gây lấy kỹ nghệ tằm tơ cho nước ngài.

Khi được tin có hai thầy dòng dân Ba-tư, về dòng ông thánh Basilo, tu ở núi Athos, là người đã lâu năm đi truyền giáo bên Trung-quốc, lại lịch-duyệt, am hiểu hết mọi cách chăn tằm, ươm tơ và dệt cửi; ngài bèn vời đến ủy thác cho cái trọng-trách đi sưu-tầm lấy ít nhiều nòi giống thứ sâu lạ lùng, có đặc tính nhả ra tơ.

Hai thầy nghe lời phủ-dụ, đều tuân lệnh ngay, rồi thu xếp đi mật-du sang miền Ba-thục, khi bấy giờ người Âu-châu đặt tên là Sérinde, ý nói xứ này sản ra nhiều tơ lụa lắm.

Đường xa dặm thẳng, từ Byzance đến Sérinde, ngăn trở đến thiên sơn vạn thủy, trải qua kể bao nhiêu nỗi dan chuân, mà khi đi cũng như khi về; các thầy đều phải trầy bộ cả, chứ làm gì đã có đường rộng rãi thẳng băng; xe ô-tô, xe lửa thông thống chạy gần suốt như ngày nay.

Tuy vậy, đường trường vắng vẻ còn chưa nguy hiểm bằng khi sang đến xứ xuất sản ra tơ. Đến đấy, các thầy phải tùy cơ hành sự rất nên khôn khéo để người Thiên Chiều khỏi ngờ vực mình, vì họ dò biết đích được chuyến phái-du này, thế tất họ bắt các thầy phải chết chém.

Đến sau, khi các thầy đã mật kiếm được ít trứng tằm, các thầy lựa lúc vắng người, ở nơi kín đáo, rồi sẽ luồn vào trong một đoạn cành tre nhỏ, đem bít hai đầu nó lại; các thầy lại giả vờ dùng làm gậy chống đi đường; ung dung trở về xứ sở, chẳng khác gì các thầy dòng khác phản hồi đạo-viện.

Khi các thầy đem được ít trứng tằm ấy về đến kinh-đô nước nhà vô sự (1) các thầy tức thì vào cung dâng lên Justinien Hoàng-Đế, ngài trông thấy kể sao biết nỗi vui mừng.

Ngài liền cho lập ngay một sở chăn tằm trong cung-viện, và sai cung-nhân chăm nom chăn nuôi theo như phương pháp hai thầy dòng chỉ vẽ cho.

Trứng đã nở, họ bèn lấy thứ lá dâu đen, khi bấy giờ đã thấy mọc tự nhiên ở vùng tây Âu, thái cho ăn. Thế tất cũng nuôi cho tằm lớn hẳn; khi chín bỏ lên né cho tằm làm tổ; rồi để kén hóa rộng, thành bướm; bắt ngài dèo nhau sinh ra trứng, làm giống; lại để nở tằm nuôi liên tiếp trong vài lứa. Khi đã có kha khá kén, bấy giờ mới lập xưởng ươm, xưởng dệt, lấy tơ lụa dùng.

Chẳng bao lâu, nghề chăn tằm, ươm dệt trong xứ được thịnh vượng lắm. Các sở chăn tằm, xưởng ươm dệt thấy nhan nhản dựng lập lên ở Quân-sĩ-đán-đinh (Constantinople), ở Cổ-liên (Corinthe), ở Tê-bá (Thèbes) và ở Nhã-điển (Athènes).

Đồn rằng khi bấy giờ xứ Péloponèse cũng đặt tên là Morée, nghĩa là xứ lắm dâu.

Tới đây cũng như tới các nơi khác, người bản-xứ chăn tằm, ươm tơ thực là kín nhiệm và giữ nghề rất bí truyền; nhưng ở đâu việc ngăn cấm cũng không nghiêm khắc bằng ở Tàu, nên nghề này chóng lan truyền ra các miền lân cận hơn.

Xem vậy, rõ quả nhiên hai thầy dòng đã đem từ Trung-quốc sang Âu-châu một mỏ vàng giấu trong ruột đoạn tre dùng làm gậy; vì suốt từ thượng-cổ đến cận kim thời đại, bao nhiêu tằm chăn nuôi bên Âu châu là dòng giống trứng tằm mang ở Trung-quốc sang năm 552 cả, và nghề tằm tơ bên Âu-châu cũng có can thiệp đến nền kinh-tế thịnh vượng của các nước bên ấy nhiều.

Ng-v-Long

---

(1) Trứng tằm các miền Ôn-đới, là thuộc giống tằm mùa, mỗi năm nở một lần hoặc hai lần (Race mono ou bivoltine); chứ không như trứng tằm miền nhiệt đới (như trứng tằm bên ta) mọi năm trứng nở liên tiếp có đến 10, 11 lần, có thể gọi là giống tằm tứ thời (Race polyvoltine).

Quan chế Băckỳ sửa đổi lại

(*Tiếp theo*)

Kế-biểu C

Ngạch Tư-pháp

GIAI-CẤP	LƯƠNG BỔNG	NIÊN HẠN ĐỂ THĂNG CHỨC	TIỀN PHỤ-CẤP ĐỔI CHỖ Ở	TIỀN PHỤ CẤP VỀ CHỨC-VỤ	THỨ BẬC TÍNH VỀ SỰ ĐI TÀU, ĐI XE VÀ CẤP TIỀN LỘ PHÍ
Tổng-đốc tư-pháp hạng nhất	4.500 $	»	Cùng đi với gia-quyến: 25 $ 00	800 $	hạng nhất A 6 $
— nhì	4.200	3 năm		800	—
Tuần-phủ tư-pháp hạng nhất	3.720	—		600	—
— nhì	3.420	—		600	—
Án-sát hạng nhất	3.000	—		400	—
— nhì	2.700	—		400	hạng nhất B 4.50
Tri-phủ tư-pháp hạng nhất	1.800	2 năm	Chưa lấy vợ hay là có vợ con rồi mà đi một mình: 15 $ 00	220	hạng nhì A 3.00
— nhì	1.620	—		220	—
Tri-huyện tư-pháp hạng nhất	1.440	—		160	hạng nhì B 2.00
— nhì	1.320	—		160	—
— ba	1.200	—		160	—
Tri-phủ tư-pháp hay tri-huyện	1.200	—			—
tư-pháp tập-sự	(1) 1.000	—			hạng nhì C 1.20

(1) Có bằng tiến-sĩ luật thì lương được 1.200 $; có bằng cử-nhân luật hay bằng tốt-nghiệp trường Cao-học Đông-pháp thì được 1.000 $.
Tri-phủ tư-pháp hạng nhất thực-thụ trong hạng ấy được quá 5 năm thì được cấp thêm mỗi năm 300 $.

Kế-biểu D

Ngạch Nha-lại

GIAI-CẤP	LƯƠNG BỔNG	NIÊN HẠN ĐỂ THĂNG CHỨC	TIỀN PHỤ-CẤP ĐỔI CHỖ Ở	THỨ BẬC TÍNH VỀ SỰ ĐI TÀU, ĐI XE VÀ CẤP TIỀN LỘ PHÍ
Thông-phán hạng nhất	840 $	»	Cùng đi với gia-quyến: 25 $ 00	hạng ba 0.90 $
— nhì	720	2 năm		—
— ba	600	—	Chưa lấy vợ [illegible] một mình: 15 $ 00	[illegible]
Thừa-phái hạng nhất	480	—	Cùng đi với gia-quyến: 15 $ 00	—
— nhì	420	—		hạng năm 0.40
— ba	360	—	Chưa lấy vợ hay là có vợ con roi mà đi một mình: 10 $ 00	hạng sáu 0.40
— tư	312	—		—
— năm	264	—		—

Chiểu và y
cho phụ-đính vào nghị-định số 3786 - I ngày 20 Septembre 1929
Hanoi, ngày 20 Septembre 1929
Quan Thống-sứ Bắc-kỳ
Ký tên : René ROBIN.

(*còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Một người học-sinh chết đã 15 năm nay mà vẫn chưa chôn được xác

Cách 15 năm nay, một người học-sinh Thổ nhĩ-kỳ, tên là Sarki Zeopdian, sang du-học bên nước Đức, rồi chẳng may bị nạn, chết ở thành Berlin.

Gia-quyến người bị nạn bèn đánh giây thép nhờ người chủ bao-biện các đám-ma bên Berlin đem xác về Thổ-nhĩ-kỳ cho, hết bao nhiêu tiền sẽ xin trả.

Người bao-biện nhận lời, bắt đầu đưa xác người học-trò ấy về tổ-quốc, thì thình-lình xảy ra cuộc chiến-tranh kinh thiên động địa nhà binh không cho phép thông-hành, thành-thử cái xác ấy phải tạm để ở nơi nhà xác.

Khi cuộc chiến-tranh đã yên, người chủ bao biện đám-ma lại bắt đầu cho chở xác người học trò ấy về nước Thổ nhưng chẳng may khi ấy bên nước Thổ đương nổi cuộc cách-mệnh, mà gia quyến người học sinh vốn lại về phái nhà vua, nên đều phải trốn tránh các nơi cả, thành thử thư của người bao-biện đám ma gửi cho gia quyến người mệnh một, đều chẳng thấy phúc đáp gì. Tiền chưa nhận được mộ đồng, mà cứ phải đeo đẳng mãi với cái xác người chết như thế, thật đáng lấy làm bực, bởi vậy người bao-biện đám ma bỏ ngay cái xác ấy ở dọc đường, nên chi xác ấy mãi tới nay vẫn chưa chôn được.

Vì bị bạn lừa mà toan tự-tử

(Biên-hòa)

Bữa 23 octobre vừa rồi, vào khoảng 10 giờ sáng, trong căn nhà kia ở đại-lộ Norodom có xảy ra một tấn thảm-kịch.

Phan-văn-Quyên, 33 tuổi, lãnh việc làm ở sở Kiềm-lâm Đông-pháp tại Võ-đat (Biên-hòa), nhân có việc xuống Saigon trú tại nhà của tên Thi ở đường Verdun. Thế nhưng rồi chẳng rõ sao, Quyên ta bèn lấy dây buộc vòng thắt cổ. Song nghe chừng cũng may, số Quyên ta còn dài nên nhờ có người thấy liền cứu ngay.

Hỏi ra thì mới hay duyên-cớ như vầy: Mới rồi Quyên ta tin cậy một người bạn, có trao gởi một số bạc bao nhiêu đó. Hôm nay Quyên có việc cần dùng nên hỏi đặng lấy, thì người bạn không, ba bốn năm sáu cũng nói không; không có lãnh giữ hay mượn chác đồng xu lớn, đồng xu nhỏ của Quyên cả. Còn Quyên thì cũng một hai ba bốn nói có trao ra rõ-ràng. Vì vậy nên đằng kia thề độc lắm. Quyên ta liệu thế cãi không lại miệng, tức mình, bèn lấy giây toan đường thắt cổ.

Nghĩ cũng lạ quá! Dẫu việc có mà người ta có chối đi nữa thì phú có trời-đất chứng minh cho. Việc gì phải toan chết cho uổng mạng.

Tin thể-thao

Cuộc đánh Volley-Ball thi của trẻ con

Những hội mà đã nộp đơn dự cuộc tranh giải thưởng «Coupe Từ-sơn» về hạng bóng nhẹ thì chiều thứ tư 6 Novembre phải lại sân thể-thao phố Cửa-Đông để dự cuộc rút thăm và xếp đặt cách chơi. Sáng hôm sau, thứ năm 7 Novembre, chỉ một người *Capitaine* là đến dự cuộc rút thăm này mà thôi.

Cuộc tranh-đấu này riêng để các cậu học-trò chưa quá 13 tuổi, vậy khi ra sân cậu nào lớn quá thì không được dự.

Nhớ hôm đánh thi các cậu đều phải mặc *maillot* và *culotte* cả.

Từ-Sơn.

Chuyện đời

Kẻ sợ vẫn sợ, người không vẫn không

Độ rày hình như quan trên quyết chí trừ cái nạn cờ bạc cho thành phố thì phải! Trước đây đã có lệnh cho các trưởng-phố hễ trong phố có nhà chứa bạc phải báo nếu không báo thì phải khiển-trách. Nay lại cố nghĩ cho lính cảnh sát cũng được phép bắt cờ bạc như lính mật thám. Như vậy bọn con bạc tất phải bản xới chốn Hà-thành đấy nhỉ. Những kẻ còn máu mê cơn đỏ cơn đen tất phải kéo nhau đi thật xa. Ai nói thế là người không biết sự quỷ quái tinh-ma của bọn con bạc. Cứ kể ra quan trên ra tay ngăn cấm, thì cũng đỡ được nhiều vì con bạc sợ phải ngồi ô tô xanh, (1) thì cũng gờm. Nhưng người sợ vẫn sợ, người không vẫn không. Con bạc có một hạng khắp tỉnh ai cũng biết tiếng, cũng quen mặt, mà dù quan trên nghiêm khắc đến đâu, cũng không thấy họ bị bắt bao giờ. Họ làm thế nào mà tài thế? Họ xuất quỷ nhập thần, không sao mà nói cho xiết được. Đây chỉ xin kể một cách họ thường dùng, công nhiên ai cũng biết. Cách thức như sau này: Sòng nào cũng thuê độ giăm bẩy chỗ, có khi ở hai ba tỉnh khác nhau, mỗi chỗ cho một vài người ở trông coi, bất kỳ nay họp ở chỗ này mai họp ở chỗ khác. Ngày nào định họp ở đâu chỉ chủ sòng, và mấy người đón khách là được biết mà thôi. Mỗi người đón khách tiếp độ giăm ba người làng chơi, dủ đi ăn uống chơi bời, đến giờ đã hẹn thì dẫn đến. Gần thì đi xe tay, xa thì đi ô-tô, ai đã vào sòng, thì là bị giam ở đấy, không được thông tin với ngoài nữa, dù thua dù được cũng đến úc tan cuộc mới được ra. Như vậy anh nào có định giả làm con bạc đi dò để báo, hay là anh nào có thua mà cay muốn báo thù, cũng chẳng làm gì được. Họ làm như thế, thì còn ai biết đâu mà bắt

Ty Chi

---

(1) Ít lâu nay sở mật-thám đi bắt bạc thường dùng ô-tô xanh để giời con bạc. Con bạc bị bắt đem nhét đầy vào đấy mà giải về. Từ khi sở mật thám cải cách như thế, con bạc không phải trói với nhau thành xâu ngắn xâu dài như ngày xưa nữa. Có người hoài cổ, lấy làm tiếc cái lối cũ, cho là có vẻ nên thơ. «Một xe trong cõi hồng-trần», sao bằng: «một dây trong cõi hồng trần» hay hơn.

XÓM CHÀI LƯỚI Ở BẠC-LIÊU MỖI NGÀY CÓ TRÊN 400 ĐỒNG

Sở cảnh-sát mới bắt được 25 đứa

Lâu nay hai sở làm cá của Nguyễn-thành-Tâm và Vưu-Kim, mướn, ở ngoài bờ biển gần Bạc-liêu đều bị ăn cướp đánh phá cướp của luôn luôn.

Trong đêm 20 sáng ngày 21 Octobre này, vì nước biển dưng lện cao nên không thể làm cá được, bọn cướp thừa dịp này dẫn bọn cướp đến, có ba đứa làm đầu tên là Xen, Lợi và An. Nhưng may cho hai ông chủ biết trước được, nên đến sở tuần cảnh báo tin đến bắt.

Khi lính đến thì bọn cướp độ 250 đến 300 đứa đương xúc cá vào ghe, chúng nó thấy lính đến thì hoảng hốt chèo ghe ra ngoài biển trốn, dầu sự đứng chờ mãi trên bờ không thấy chúng nó vào, chỉ có 25 đứa cướp vì chạy trốn không kịp đều bị bắt hết giải về Bạc-liêu.

Tính phỏng số cá bọn cướp lấy được của hai sở làm cá trong đêm 21 này có trên 400 đồng.

Ước mong sở tuần-cảnh ráng tiềm bắt cho hết bọn cướp nầy thì cái ơn ấy người Bạc-liêu không quên vậy, và xin quan trừng-trị bọn này cho nặng để làm gương cho bọn khác

C.L.

Các vị nữ luật-sư thế giới họp cuộc đại-hội nghị ở Paris

Hội liên-hiệp quốc-tế của các vị nữ luật-sư hiện họp cuộc hội-nghị ở Paris.

Trong ban trị-sự, thì chủ-tịch là một vị nữ luật-sư Pháp, phó chủ-tịch là một vị nữ luật-sư người Tây-ban-nha, và một vị nữ luật-sư người Đức.

Tại Tòa-án

Những việc xử tại phiên tòa Thượng-Thẩm Tây-án ngày hôm qua:

Rượu lậu. — Tòa Thượng-Thẩm y án tòa án Trừng-trị Nam-định tha cho Ng-thị-Hiên bị can về việc rượu lậu được trắng án.

Thuốc phiện cũng lậu. — Ng gia-Tài là người đốt lửa ở xe-hỏa chạy đường Hanoi — Haiphong của công-ty xe-hỏa Vân-Nam, cùng một tên nữa buôn thuốc phiện lậu giấu vào toa chở than, bị sở Thương-chính khám bắt được. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt tên Tài 2 tháng tù án treo và bắt phải liên-đới với tên đồng đảng chịu 500 quan tiền phạt, và 16.712$50 tiền bồi-thường cho sở Thương-chính.

Một chú Khách tiêu liền của chủ. — Ngày 8 tháng 5 tây năm nay A Foc đến nhà một người tên là Tai-Lan, thu tiền hàng, cộng là 2136$66. Đến chiều về thì chỉ nộp chủ có 1994$39 thôi. Về sau hỏi A Foc khai số tiền còn lại thì đưa cho tài-phú hiệu Tai-Lan để nộp tiền thuế hàng. Nhưng hỏi người thư-ký ấy khai không nhận. Tòa-án Trừng-trị Haiphong phạt A Foc 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm nghe luật-sư bên bị cãi rồi tha cho trắng án.

Chống cự người làm sở Kiểm-lâm. — Phạm-hữu-Ru và Phạm-hữu-Thoa là hai anh em chống cự M. Casabane là chủ đồn kiểm-lâm ngày 19 tháng 6 tây trong khi ông ấy đi khám gỗ, bị tòa án Haiphong phạt mỗi tên 3 tháng tù. Quan chưởng-lý chống án xin tăng phạt để làm gương cho kẻ khác. Tòa Thượng-thẩm xét rồi tăng mỗi tên lên 4 tháng tù.

Ăn cắp rượu. — Ng.-v-Ngô là cai tải, nhận tải cho hiệu buôn những hàng hóa ở đường thủy Hanoi bị truy tố ở Haiphong, trong khi đi đường ăn cắp mấy chai rượu *cognac*, phải Tòa án Trừng trị Haiphong phạt 6 tháng tù, nay được tòa Thượng-thẩm tha cho trắng án.

⁂

Những việc xử tại phiên tòa Thượng thẩm Nam-án, ngày hôm qua:

Cái bất tiện ngủ ngoài hè. — Một hôm vào hồi 11 giờ đêm, một người tên là Ng-thị-Nhuận vì trời bức, bèn trông nằm ngủ ở hè trước cửa nhà. Tên Vũ-van-Viên đi qua thấy người ấy ngủ ở tay có đeo cái nhẫn vàng liền đến tháo ra, không ngờ người đàn bà thấy động, kêu rầm lên thì chồng ra đuổi bắt được, khi bắt được thì tên ấy vứt nhẫn đâu mất. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Viên 3 tháng tù và bắt phải bồi 5p.00 cho chủ bị cắp. Tòa thượng thẩm tăng tội tên ấy lên 6 tháng tù.

Bọn ăn cắp xe đạp. — Một hôm Ng.-hữu-Vi để cái xe đạp ở vệ đường vào hàng uống nước, khi ở hàng nước ra thấy mất xe. Bấy giờ trông hút thấy tên ăn cắp đương phóng xe chạy trốn. Người ấy vừa đuổi vừa tri hô, sau dân làng sở tại đón bắt được. Xét ra tên ấy là Ng-v-Thạch, không có quê quán đâu cả. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt 4 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm tăng tội lên 6 tháng tù.

Cái tình tố giác. — Phạm-xuân Nhung làm ruộng có làm một cái đơn ký tên cáo giác một người làng tên là Diên bị tù vượt ngục trốn về làng. Sở mật-thám theo đơn ấy về bắt, xét ra thì tên Diên phải tù hết hạn chứ không phải là vượt ngục, thành ra tên Nhung bị truy tố về man cáo. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Nhung 15 ngày tù và 10p. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù, nhưng cho hưởng án treo và tha cho tiền phạt.

Vu oan giá họa. — Lũ Đặng-văn-Chính, Nguyễn-bích-Giản, Trần-ngọc-Ngoạn, Lưu-v-Tuất, Trần-văn-Mùi và Đoàn-văn-Cách, Đào-văn-Dương là kỳ-lý thấy có hai người lạ mặt tên là Trần-văn-Hiên và Trần-văn-Ky đi qua địa phận làng, vào hàng ăn cơm uống rượu, rồi nghe tin người vào đồn là mật thám giả làm giấy mật trình bắt. Đến khi xét không có chứng cớ gì cả thì tòa Nam-án tỉnh Nam-định cho hai người ấy được miễn nghị. Sau vì hai người ấy có đơn kiện lũ lý-dịch về tội vu không nên tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Chính, tên Giậu mỗi tên 15 ngày tù và 10$00, những tên khác mỗi tên 10$00. Nay tòa Thượng-thẩm hỏi lũ bị can, rồi hoãn lại để nghị án.

CÁC BÀ NUÔI CON

Muốn lượng nhiều ít mà cho con ăn sữa cho đúng, không thể làm được thì khi đến hiệu thuốc mua sữa, nên hỏi mua lấy cái

Bầu sữa con chim kiểu mới

Kiểu A, để nuôi trẻ hai tháng trở lại.
Kiểu B, — từ hai tháng trở đi.

Bầu sữa cho trẻ bú này chỉ làm riêng cho thứ sữa con chim (NESTLÉ), không thể dùng được với các hiệu sữa khác.

VIỆC HÀ-NỘI

Thời tiết

Lúc 10 giờ sáng: 28 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	11	$60
— nhì —	11	30
— ba, —	10	30
Thóc hạng nhất. —	6	80
Bắp ngô — —	6	60

Giá bạc

Kể từ ngày 6 Novembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 fr. 60.

Thời giá quốc trái:

Ngày 5 Novembre 1929

3 %.	hoàn dân		83 f. 00
3 ½ %.	hoàn dân		92 f. 75
4 %.	vĩnh viễn	1917	95 f. 10
4 %.	»	1918	95 f. 15
6 %.	»	1920	105 f. 70
5 %.	hoàn dân	1920	125 f. 95
4 %.		1925	122 f. 20
3 %.	vĩnh-viễn		78 f. 50
5 %.	1915-1916		104 f 20

Tàu tới, tàu đi

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 7 Novembre hồi 7 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon, rồi chuyển sang tàu *André Lebon*. Tàu này chừng đến 12 Novembre thì ở Saigon khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi gửi sang Pháp thì đến ngày thứ tư 6 Novembre chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút sẽ đem xuống Haiphong.

Các đường giây thép

Ngày 5 novembre có tin những đường sau này bị đứt:

Phongtho, Bannamcoum, Hồi-xuân và Samnua.

Một cuộc diễn thuyết của phi-công Costes

Hội tuyên-truyền việc mở-mang đường hàng-không của Đông-dương phía Bắc (*Groupement nord-indochinois de propagande pour le développement de l'aviation*) mới thành lập tại Hanoi định đến tối thứ ba 12 novembre hồi 9 giờ sẽ mở một cuộc diễn-thuyết tại nhà hát Tây. Phi-công *D. Costes* là tay vô-địch về nghề bay xa sẽ nói về «Les grands voyages aériens et l'aviation commerciales (những cuộc đi xa trên không-trung và việc hàng-không về thương-mại.)

Quan Toàn-quyền sẽ đến dự thính, có nhiều phim-ảnh chưa từng chiếu bao giờ, nếu gửi sang kịp thì buổi ấy sẽ chiếu cho cử tọa xem. Phi-công Costes đã nhận lời giảng-nghĩa về các phim ảnh ấy.

Hội định gửi thiếp mời nhiều lắm. Lỡ có quên ai, thì xin cứ đến biên tên vào sổ tại hội sở ở 110 phố hàng Trống.

Hội mong rằng người Tây người Nam sẽ đến dự thính cho đông để hoan hô nhà vô-địch trên không trung, trước khi trở về Pháp.

Hội-đồng Chính-phủ

Các tiểu-ban đã làm xong việc từ chiều hôm qua. Sáng hôm nay họp đại hội-đồng để bàn lại các vấn-đề giao cho các tiểu ban xét và chiều hôm nay họp kỳ nữa rồi sẽ giải tán.

Hội-đồng phòng vệ Đông-dương

Hội-đồng phòng-vệ Đông-dương (Conseil de défense de l'Indochine) đã họp ngày hôm qua, do quan Toàn-quyền chủ-tọa. Các quan Hội-đồng phần nhiều là các quan binh vào hàng tướng tá cả.

Tiệc mừng các đại biểu Trung Nam-kỳ tại hội Khai-trí

Tối hôm qua các ông nghị hội-viên An-nam tại Hội-đồng thành-phố, tại phòng Thương-mại và phòng Canh-nông có đặt tiệc mừng các đại-biểu Trung Nam-kỳ tại hội quán hội Khai-trí tiến-đức.

Tiệc xong, ông Trần-văn-Lai thay mặt hội-đồng thành-phố, ông François Ng.-huy-Hợi thay mặt các ông hội-viên thương-mại đọc diễn-văn chúc mừng các ông đại-biểu. Ông Bùi-quang-Chiêu thay mặt các đại-biểu trong Nam đáp lại rất hùng hồn, khiến cho ai nấy phải vỗ tay đến ba lượt.

Tiệc champagne tại hội Nam-kỳ tương-tế

Chiều hôm qua hồi 6 giờ hội Nam kỳ tương-tế có mở tiệc *champagne* mừng quan Thống-đốc Nam-kỳ Krautheimer cùng các ông Đại-biểu Nam-kỳ tại Đại-hội-nghị Đông-dương. Ông Huỳnh-mai-Lều là hội-trưởng có đọc một bài diễn văn chào mừng quan Thống-đốc cùng các ông đại-biểu và nói qua về hội tương-tế.

Quan Thống-đốc Krautheimer đáp lại cảm ơn hội Nam-kỳ tương tế và ngợi khen cái mục-đích của hội lắm. Nhân nói đến hội tương-tế, ngài có mong cho người Bắc-kỳ ở trong Lục-tỉnh cũng chóng lập được một hội quán như của người Nam kỳ ở ngoài này. Ngài có ý khuyến khích lắm, nhưng xem chừng tiền thu không được bao nhiêu. Hai bài diễn-văn, cử tọa đều vỗ tay hồi lâu. Các quan khách xơi rượu và đàm đạo vui vẻ lắm, mãi đến quá 7 giờ mới xong.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trùng trong mồm rất kiến-hiệu mà rất ngon-ngọt là thuốc ngậm.

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phải thì trừ được các bệnh ấy.

BÁN CHIỀU KHÁCH

Mỗi hộp: 0$55 (các nơi vẫn bán 0$60)

Pharmacie CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

Giá mua báo có hạn

	Bắc-kỳ	Công sở và công-dân	Nam-kỳ và ngoại-quốc
Cả năm.....	6$00	10$00	8$00
Sáu tháng...	3 00	6 00	4.00
Ba tháng....	1,60	3 ,50	2,00
Một tháng...	0 ,60		1.00

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không biết ai mà trả lời.

Số 56

THẤT-QUỐC-CHÍ

七國誌

(Tôn, Bàng diễn nghĩa)

孫龐演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật tả được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tô phu-nhân nghe nói, tức thì chạy ra sai người đi gọi Viên-đạt. Viên-đạt tới nơi, phu-nhân đưa thẳng vào trong chốn vườn hoa, để cho Viên-đạt yết-kiến Tôn-tẫn, Viên-đạt trông thấy Tôn tẫn, cúi đầu xụp lạy mà rằng:

—Trăm lạy sư-phụ! Sư-phụ qui ẩn trong ba năm nay, đệ-tử này thật không dám tiết-lộ cho một người nào biết. Ngày nay lại được trông thấy sư-phụ thì mừng-rỡ biết là đường nào!

Tôn-tẫn nói:

— Các tai-ách trong ba năm của ta, đã qua khỏi rồi, nhà ngươi nên lên đến Lỗ mời-vương tới đây cho ta nói chuyện Nhưng bảo Lỗ-vương trong khi tới đây chớ dùng nghi-vệ chi cả, chỉ một mình nhà ngươi theo hầu mà thôi, có như thế thì mới có thể khỏi được tiết-lộ.

Viên-đạt vâng-mệnh, tức thì đến nói với Lỗ-vương rằng:

— Dám bẩm điện-hạ! sư-phụ tôi đã tai qua nạn khỏi rồi, ngày nay điện-hạ trong khi đi đường, chớ dùng nghi vệ chi cả, chỉ một mình tôi theo hầu mà thôi, có như thế thì mới giữ được tiết-lộ.

Lỗ-vương tức thì cưỡi ngựa đi đến phủ Nam-bình, chỉ có một mình Viên-đạt theo hầu. Viên-đạt đưa Lỗ-vương vào thẳng trong chốn vườn hoa để nói chuyện với Tôn-tẫn. Lỗ-vương nói:

Từ khi cách-biệt, thấm-thoắt đã ba năm nay, bây giờ lại được gặp nhau, mừng-rỡ kể sao cho xiết.

Tôn-tẫn nói:

— Dám bẩm điện-hạ! Tôi vì có cái tai-ách trong ba năm, cho nên phải dùng phép trấn-áp mà ẩn danh giả chết, nay tai ách đã qua khỏi rồi, mới dám mời điện-hạ đến để thưa chuyện. Đêm qua tôi xem thiên-văn thì biết rằng Bàng-quyên đã khởi binh định đánh Hàn trước, rồi sau sẽ đánh Tề. Năm trước tôi có trao một phong thư cho vua Hàn, dặn khi nào có tai-nạn sẽ mở ra xem. Nay vua Hàn xem phong thư ấy, tất sai sứ đem phong thư sang nước ta mượn quân, và dò-la tin-tức tôi một thể. Vậy hễ triều-đình hỏi điện-hạ về tin-tức tôi thì điện-hạ cứ chối là không biết, khi nào thánh-thượng gạn hỏi hết lời, điện-hạ xin lấy một đạo ân-chiếu: giả sử Tôn-tẫn còn sống, cũng tha cho cái tội khi-quân, bấy giờ tôi sẽ vào triều-kiến thánh-thượng, rồi lại cùng điện-hạ khởi binh đi đánh Bàng-quyên. Phen này muốn bảo cái thù chặt chân cho tôi, thật rất dễ-dàng vậy.

Lỗ-vương nói

— Việc ấy tôi xin cảm nhận.

—Trong khi Lỗ-vương cùng Tôn-tẫn chuyện-trò cùng nhau thì người nhà dọn tiệc, hai người cùng nhau uống rượu một hồi, rồi mới giải-tán. Viên-đạt lại tiễn đưa Lỗ-vương về phủ. Trương-tiến-giản đi đến thành Lâm-tri, xin vào triều-kiến vua Tề, vua Tề truyền cho vào.

Trương-tiến-giản vào tới nơi, vua Tề phán hỏi rằng:

—Nhà-ngươi là sứ-thần ở nước nào?

Trương-tiến-giản tâu rằng:

—Muôn tâu bệ-hạ! Kẻ hạ-thần là Nhạc-quan ở nước Hàn, tên gọi Trương tiến-giản, vâng mệnh vua Hàn sai sang đây. Nguyên hồi năm xưa, Lỗ-vương điện-hạ cùng Tôn quân-sư đi đánh Ngụy trở về, về qua nước Hàn, Tôn quân-sư có trao cho vua Hàn một phong thư, dặn rằng khi nào gặp có tai-nạn, sẽ mở ra xem. Vừa rồi nhân Bàng-quyên đem mười vạn quân sang đánh nước Hàn, vua Hàn mới mở ra xem thì trong thư có bốn câu thơ, tỏ ý Tôn quân-sư chưa chết. Và ngày trước bệ-hạ đã có lời giao ước rằng: vô-luận Bàng-quyên khởi binh đánh nước nào, các nước cũng đều phải đem quân đến giúp nước ấy. Bởi vậy ngày nay kẻ hạ-thần sang tới đây, một là vâng mệnh vua Hàn sang xin quân cứu-viện, hai là nhân tiện để xin thăm hỏi về tin-tức Tôn quân-sư xem có thật quả còn sống hay không?

Vua Tề đòi lấy phong thư, mở xem một lượt, không hiểu ra ý-tứ làm sao cả liền trao cho các quan văn võ triều-thần cùng xem mà hỏi rằng:

—Bốn câu «Tàng đầu thi» này giải nghĩa ra thế nào? Các quan văn võ triều thần đều không không ai giả nghĩa được. Quan thượng-đại-phu là Bốc-thương cầm lấy xem, rồi quì xuống tâu rằng:

—Muôn tâu bệ-hạ! Kẻ hạ-thần xem câu thơ này thì thành ra tám chữ «Tôn-tẫn bất tử, thượng tại Tề quốc» nghĩa là Tôn-tẫn không chết, vẫn còn ở nước Tề.

Vua Tề không tin mà bảo rằng:

—Có lẽ nào lại như thế được! Quả-nhân đã thân-hành đến xem trong khi làm lễ khâm-liệm, sao bây giờ lại bảo là chưa chết.

Bốc-thương nói:

— Cái thi-thể nằm đấy, chưa chắc đã không phải là giả. Bệ-hạ dẫu thân-hành tới nơi, cũng khó lòng mà nhận biết được.

Vua Tề nói:

— Năm xưa, Lỗ vương cùng Tôn tiên-sinh cùng về qua nước Hàn, thế thì khi Tôn tiên-sinh trao lại phong thư này, tất Lỗ-vương được mục-kích. Nếu vậy thì việc này, ta phải hỏi Lỗ-vương mới được.

Vua Tề nói xong liền sai nội-thị đi triệu Lỗ-vương. Khi Lỗ-vương vào triều kiến, vua Tề hỏi rằng:

— Ngự-đệ ơi! Năm xưa ngự-đệ cùng Tôn-tiên-sinh đi đánh Ngụy, về qua nước Hàn, Tôn tiên-sinh trao cho vua Hàn một phong thư, chẳng hay ngự-đệ có trông thấy không?

Lỗ-vương tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! kẻ hạ-thần có trông thấy Tôn tiên-sinh trao cho vua Hàn một phong thư và dặn rằng khi nào gặp có hoạn-nạn, hẵy mở ra xem.

Vua Tề nói:

— Trong bức thư này có bốn câu «Tàng đầu thi», tỏ ý Tôn tiên-sinh chưa chết, vẫn còn ở nước Tề. Vậy Tôn tiên-sinh ngày nay còn sống hay không, việc ấy tất ngự-đệ phải biết.

Lỗ-vương nói:

— Kẻ hạ-thần có sành nghề thuật-số đâu, mà bảo rằng biết được sự sống chết Bệ-hạ muốn dò-xét xem tin-tức Tôn tiên-sinh thế nào thì để kẻ hạ-thần xin đến phủ Nam-bình, một hỏi Tô phu-nhân, sẽ biết rõ sự thực vậy.

Vua Tề nói:

— Ngự-đệ nên đi ngay, rồi chở về phúc-mệnh cho ta biết.

Lỗ-vương nói:

— Còn một điều này nữa! kẻ hạ-thần muốn xin bệ-hạ một tờ chiếu ân-xá, giắt sẵn tại bên mình. Nếu Tôn-tiên-sinh chết rồi, chẳng nói làm chi, nhược bằng chưa chết thì có tờ chiếu ấy để ân-xá cái tội khi-quân cho Tôn tiên-sinh bấy giờ kẻ hạ-thần mới tiện đưa Tôn tiên-sinh về bái yết thánh thượng được,

Vua Tề nói:

— Ta chỉ mong cho Tôn tiên-sinh còn sống. Nếu Tôn tiên-sinh còn sống thật thì dẫu phạm tội to tầy đình mà ta chẳng ân-xá ru!

Vua Tề nói xong, liền gọi nội-thị đem văn-phòng tứ-bảo đến, thân-thủ ngự-tả một tờ ân-chiếu giao cho Lỗ-vương. Lỗ-vương bái-từ vua Tề, đi đến phủ Nam-bình, truyền gọi Tôn-tẫn ra để lĩnh tờ ân-chiếu, Tôn-tẫn sai người nhà bầy hương-án ra để nghênh-tiếp, truyền-đọc tờ ân-chiếu, rồi sụp lạy tạ-ân

(Còn nữa)

Nhà-Giồng-Răng
Trần-Quang-Minh
199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NẾU thấy ai mắc bệnh xuyễn, bệnh hen thì nên bảo người ta dùng thuốc bằng bột, bằng điếu văn (REMÈDE d'ABYSSINIE EXIBARD EN POUDRE, CIGARETTES).

Thuốc này hiện các lương-y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mỗi năm chữa được hàng nghìn người khỏi bệnh.

Để bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái băng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu :

FUMIGATION
MARQUE DÉPOSÉE

Có bán tại : H. FERRÉ & Cie,
28, Rue Richelieu, Paris,

Gởi bán tại BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 15

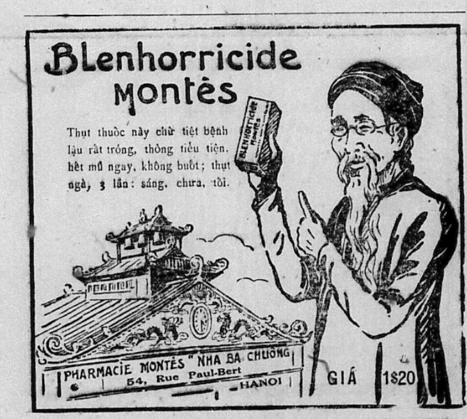

Thụt thuốc này chữ tiệt bệnh lậu rất trông, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho : như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho tung cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to ; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).
Uống sa bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul Bert Hanoi.

Tiệc mừng các quan hội-đồng Chính-phủ

Tối hôm nay, quan Toàn-quyền sẽ mở tiệc mừng các quan Hội-đồng Chính-phủ tại phủ Toàn-quyền.

Chương trình hạch bằng tú-tài bản-xứ

Bài vạn-vật học (Sciences physiques) của kỳ hạch phần thứ nhì bằng tú-tài bản-xứ, ở cuối đoạn thứ 3, điều 19 nghị-định ngày 23 Novembre 1927 trước định thời hạn là 2 giờ thì nay tăng lên 3 giờ.

Hội chợ Hanoi

Hội-đồng tổ chức cuộc Hội-chợ Hanoi hiện đương cho sửa sang lại các khu bày hàng tại trường Hội-chợ. Tường và cửa đã quét vôi và sơn mới sạch sẽ lắm. Cái nhà lớn dựng ở đằng sau bảo-tàng-viện thì chưa xong. Thợ đang làm riết để cho kịp ngày.

⁂

Hội-đồng Hội-chợ bá-cáo rằng các nhà buôn ai muốn mắc thêm đèn tại Hội-chợ, thì có thể hỏi nhà máy điện ngay từ bây giờ.

Trong ngạch cai-trị

M. Destenay, phó cai-trị hạng nhất, chánh-án dự-khuyết tại tòa-án đệ-nhị cấp Thái-bình, nay đổi làm phó Công-sứ Thái-bình thay M. Pierron chủ-sự hạng nhì, về nghỉ.

— M. Chauvet, phó cai-trị hạng ba, phó Công-sứ Sơn-la, nay đổi làm phó Công-sứ Phú-thọ, thay M. Marques, phó chủ-sự, đổi đi nơi khác.

— M. Correc, biên-tập viên hạng nhì tại Tuyên-quang, nay đổi làm phó Công-sứ Kiến-an, thay M. Kerdavid, phó cai-trị hạng nhất, về nghỉ.

Ngạch quan lại

Các học-sinh có bằng tốt nghiệp trường Cao-học Đông-Pháp có tên sau này được bổ tri-huyện tập sự :

MM. Ng-quang-Tảo, quán làng Yên-lãng, huyện Hoàn-long (Hà-đông) ; Đàm-quang - Trương, quán làng La - khê, huyện Yên-hưng (Quảng-yên).

⁂

Các quan Thẩm phán ngạch cũ nay cải sang ngạch mới như sau này :

1· Cải làm tri-phủ tư-pháp hạng nhì :

M. Trần-tiến-Nam thẩm-phán thi-sai tại Tuyên-quang.

2· Cải làm tri-huyện tư-pháp tập sự:

MM. Ng-hữu-Cung, thẩm-phán tập sự tại Bắc-ninh ; Ng-hữu-Thu, thẩm phán tập-sự tại Thái-bình ; Bùi-huy-Đức, thẩm phán tập sự tại Nam-định.

Ngạch học-chính

M. Lưu-văn-Tam, giáo học thi sai hạng bảy tại trường Hoài-đức (Hà-đông), nay vì phạm kỷ-luật phải đổi đi Mường-khoa (Yên-bay) thay M. Ng-văn-Anh.

Các ngài chỉ nên dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ).

Hương vị thơm ngon không thuốc nào bằng.

Rạp Family Cinéma

Từ thứ ba 5 đến thứ năm 7 Novembre 1929
Chiếu phim-ảnh Tiểu-thuyết
LE COMTE DE MONTE-CRISTO

Rạp Cinéma Palace

Từ thứ tư 8 đến thứ ba 14 Novembre 1929
Chiếu tấn kịch rất hay
LA VIE PRIVÉE D'HELENE DE TROIE
Bài-trí, đào kép, y-phục rất hay, rất ngoạn mục

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH
ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ
Phòng khám bệnh
QUAN ĐỐC-TỜ BLOT
65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận từ tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ hài-nhi cũng được.

Tại nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại lão luyện chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng. Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ - Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận. Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

Nặng lời non nước

Tối thứ bảy 9 và chủ nhật 10 novembre này, các học-sinh và các viên-thừa tòng sự các sở sẽ diễn vở tuồng «*Nặng lời non nước*», theo lối Nam-kỳ tại rạp Hát-tây, do quan Đốc-lý Delsalle chủ tọa, để lấy tiền giúp các nạn dân bị bão cữ trước.

Chắc bà con trong Hà-thành sẽ đi xem đông, vì vừa là việc mua vui, lại vừa là việc nghĩa nữa.

Về cái nạn ô-tô cầu Sông cái.

Sở cẩm đã tra-xét về cái nạn ô-tô xẩy ra hôm 28 octobre, hồi 7 giờ tối ở trên cầu Sông cái. Một cái ô-tô đụng phải cái xe-tay, rồi cứ chạy thẳng, cái xe-tay bị gãy tan nát, hai người bị nạn, người kéo xe tên là Nông-công-Tộng, 36 tuổi, ở làng Trình-xá (Bắc-ninh) và người ngồi xe tên là Nguyễn-như-Huyên 37 tuổi, ở làng Trung-liệt (Bắc-ninh. người gây ra tai-nạn ấy là những tên Quỳnh hữu Gâm tức Hoàng-Cầm, 32 tuổi, tài xế ô-tô, ở 26 phố hàng Tre và Ng-văn Hàm tức Long, 27 tuổi, tài-xế chiếc ô-tô số L 371 của một người Âu ở Lào, đi qua Hanoi. Nguyên vì Hàm nhân lúc chủ đi vắng lấy ô-tô của chủ đi chơi Gia-Lâm, nên mới xẩy ra nạn ấy.

Hàm đã bị bắt, lại được tạm tha. chủ ô-tô đã nhận bồi thường cho người phu xe tay.

Lăng mạ đội xếp

M. Ng-thi-Lợi, 27 tuổi, lính cảnh-sát số 141, có đơn thưa Ng-đình-Thuật, 28 tuổi, buôn bán, ở 67 phố Thuốc-bắc lăng mạ mình trong khi làm việc. Sở Cẩm đã tra xét.

Lừa đảo xe-đạp

Tchong-Cát, người Khách, hiện đi trốn bị thưa lừa đảo cái xe-đạp «Tân thanh» giá 22 đồng của M. Lưu-văn-Sinh, 27 tuổi, cho thuê xe-đạp, ở 68 phố hàng Buồm. Sở Cẩm còn tra xét.

Những kẻ khốn nạn

Ng-v-Nhan 29 tuổi, quán làng Nghĩa-xá (Nam-định) nằm ngủ ở đường cái, có dáng ốm, và Ng-thị-Nghiêm, 23 tuổi, không có nghề và nhà ở thành-phố, mắc bệnh điên, cả hai đã phải đưa vào nhà thương.

Lạc đi đâu

Thị-Nuôi, 8 tuổi, cháu Mme Vũ-thị-Nhớn, ở số 59 phố hàng Bát, lạc đi đâu mất từ hôm kia, hồi sáu giờ sáng.

Chỉ vì yêu cái mũ dạ

Trần-đình-Co 16 tuổi, học-trò, ở Ô-Chợ-dừa, vào hiệu G.M.R. ăn cắp cái mũ dạ giá 39 *Francs*, bị bắt quả tang, đã phải giải vào tòa án.

Sinh, Tử, Giá-thú

SINH

Nguyễn-thị-Tuyết con M. Nguyễn-văn-Ngư, 23 tuổi, thợ mộc ở làng Đông-Lầm.

Phạm-văn-Minh, con M. Phạm-văn-Lũy, 38 tuổi, buôn bán, ở Trung-liệt.

Nguyễn-văn-Sáng, con M. Nguyễn-sinh, 51 tuổi, conducteur, ở Lương-yên.

Nguyễn-văn sự con M. Nguyễn-văn Duyệt, 25 tuổi, thư-ký ở 47 Thợ-Ruộm.

Nguyễn-thị-ngà, con M. Nguyễn-văn-Tứ 22 tuổi, thư-ký ở Giáp-Bát Hadong.

Vũ-thị-Vương con M Vũ-đình-Trịnh. 28 tuổi, làm thợ, ở 282 Hàng-Bè.

Trịnh-văn-Nuẫm con M. Trịnh-văn-Nhâm 27 tuổi, thợ mộc, ở Ngọc-hà.

Lê-văn-Thuộc, con M. Lê-văn-Thành, 37 tuổi, làm thợ, ở Nam-Dư Hadong.

Nguyễn-thị-Tý, con M. Nguyễn-đình-Mỹ, 35 tuổi buôn bán, ở Thể-giao.

Vụ-thị-Sia con M. Vũ-văn-Liên, 47 tuổi, cu-li, ở đường Huế.

Phạm-văn-Tý con M. Phạm-văn-Nghiêm, 30 tuổi, thợ vẽ ở Thể-giao.

Vũ-văn-Sử con M. Vũ-văn Rỗ, 50 tuổi, ở hàng Chuối.

Phạm-thị-Nguyệt con M. Phạm-viết-Ngạn. 30 tuổi, cu-li ở Văn Hồ.

Đỗ-văn-Được con M. Đỗ-văn-Phương 25 tuổi, làm ruộng, ở Phùng công (Bắc ninh)

Nguyễn-thị-Kim con M. Nguyễn-văn-Sậu, 28 tuổi, bán hàng. ở 47 Gia-Long.

Đoàn-văn-xuân con M. Đoàn-văn-kỳ, 40 tuổi, thợ máy, ở 3 đường 111.

Phạm-thị-Tèo con M Phạm-văn-giản, 22 tuổi, làm thợ ở ô Đông-lầm

Vũ-thị-Hiền, con M. Vũ-văn-yên, 32 tuổi, tùy phái, ở 32 Duvigneau.

Nguyễn-thị Toàn con M. Nguyễn-văn Độ, 34 làm ruộng ở Nam-dư.

TỬ

Mme Nguyễn-thị-Minh, 73 tuổi, ở 5 phố Gialet.

M. Nguyễn-văn-Đa, 70 tuổi, ở 48 Bờ Sông.

Mme Nguyễn-thị-Lê, 66 tuổi, ở 117 hàng Bông.

GIÁ THÚ

M Nguyễn-văn-chính, 18 tuổi, giáo học, ở 126 Blockaus Nord đẹp duyên với M-lle Hồ-thị-Nhung 21 tuổi, buôn bán, ở 17 Đỗ hữu-vị.

Khi làm việc nhọc mệt, hoặc trong mình khó ở, chỉ dụng một cốc rượu VEUVE AMIOT thì thấy rễ chịu ngay.

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh đến chữa quan đốc-tờ BI-CƠ-MAN sẽ được một ông thầy có giá-trị, danh-tiếng, chuyên-môn trông nom.
Hỏi tại : Hàng-giò, 33, Hanoi

Cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : La vie privée d'Hélène de Troie

Cinéma Family : Le Comte de Monte-Christo

Cinéma Variété : La rappel

Quảng-lạc : diễn 7 tấn

1· Hai gái một chồng
2· Bạn hát chúc mừng
3· Ông Tú ngâm thơ
4· Người trần lấy vợ tiên
5· Hiểu lầm nghĩa «tự-do» (Tân thời đại hài kịch)
6· Chị em năm xứ chơi vịnh Hạ-long
7· Bạn nữ-lưu viếng đài kỷ-niệm trận vong tướng-sĩ

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngã xuống gác

Một đứa trẻ con Khách tên là Tam-soi-Thu, lên 3 tuổi, ở với bố mẹ nhà số 102 phố Maréchal Pétain, đứng chơi trên một cái ghế chẳng may ngã xuống gác chết ngay.

Phường ăn cắp xe đạp

Sở mật-thám vừa bắt được lũ ăn cắp xe đạp tên là Nguyễn-văn-Thế 32 tuổi, Trần-văn-Nghiên. 22 tuổi thợ sơn, và Trần-văn-Ngạn, 44 tuổi, làm nghề cho thuê xe đạp.

Cả ba tên đã phải giam để chờ tòa án xét xử.

Ngày hội 11 novembre

Chương trình ngày hội 11 novembre năm nay như sau này :

Thứ bảy 9 novembre

Hồi 21 giờ tại rạp hát của thành phố : Diễn kịch, do bọn phụ-nữ tổ chức giúp dân bị bão.

Chủ nhật 10 novembre

Từ 9 giờ sáng, tại vườn hoa Bonnal : Chợ phiên, lấy tiền giúp dân bị bão.

Hồi 15 giờ : thi ngựa ; vào cửa không mất tiền. (Trong khi thi ngựa, có thổi kèn).

Hồi 18 giờ : Bắn súng.

Hồi 21 giờ : Rước đèn, đi qua các đường và phố sau này : Pottier, Montignault, Liberté, Bataille, Galliéni, Amiral Courbet, Paul Bert, Négrier, Henri Rivière, Commerce, place nationale, Paul Bert.

Hồi 22 giờ : Khiêu vũ tại hội-nhạc do hội các cựu-chiến-binh tổ-chức ; chớp bóng tại vườn hoa Bonnal.

Thứ hai 11 novembre

Hồi 6 giờ : bắn súng.

Hồi 7 giờ 30 : điểm binh, tại vườn hoa Bonnal, trước mặt nhà Chargeurs réunis.

Hồi 9 giờ : làm lễ tại nhà thờ.

Hồi 15 giờ : tại sông Bonnal, các trò chơi dưới nước : bơi trải, bắt vịt v.v. (125 đồng giải).

Hồi 18 giờ : bắn súng.

Hồi 20 giờ 30 : đốt đèn.

Hồi 21 giờ : Hội đèn tại cửa Cấm, có thổi kèn và đốt cây bông.

Trong các thứ rượu Bia (Bière), không có rượu nào tốt bằng thứ Rượu Bia cổ bạc của Đức, hiệu đầu Hổ (Bière «*Tiger Brand*»).

Uống không say, rất mát và béo người.

Đã uống rượu bia này, không muốn uống các thứ rượu bia khác nữa.

Bán buôn ở sở L'U. C. I. A.

Ở các hiệu Khách có bán lẻ cả.

HONGAY

Thế là tan việc buôn gạo

Có năm người lái buôn là Phạm-văn Du, Phan-v-Kiên, Châu-v-Biên, Châu văn-Thịnh và Hoàng-v-Nhạn ở Vạn-hai góp vốn cùng nhau được 250 đồng chở thuyền đi buôn gạo. Tối hôm 31 Octobre thì thuyền vừa tới bến Hòn-gai. Trước khi đi ngủ, năm người đem bạc ra kiểm lại tử-tế, cất vào trong cái hộp gỗ rồi lật tấm ván thuyền lên, để giấu ở dưới lòng thuyền rất cẩn thận, năm người nằm ngủ ở trên. Đến sáng ngày ra, rờ đến tiền thì đã thấy mất sạch rồi, không biết rằng ai đã lấy mất, thành thử tan việc buôn gạo ấy.

HẢI-DƯƠNG

Một người đàn bà chết chẹt xe lửa

Chuyến xe lửa số 5 ở Hanoi xuống Haiphong hồi một giờ chiều 31 Octobre, khi tới chỗ qua ga Lai-khê chừng 1km,500, thì chẹt phải một người đàn bà tên là Ng-thị-Thuy, quán làng Cổ-lương, huyện Kim-thành.

Nghe nói người đàn bà ấy ở bên này phố chạy sang bên kia phố đi mua muối, khi qua đường xe lửa, xình xịch đoàn xe kéo đến nơi rồi mà không biết cứ lừ lừ đi ; thành thử mới bị xe chẹt phải.

HÀ ĐÔNG

Lại cái nạn sâu cắn lúa ở miền Thanh-oai

Hiện nay tại các cánh đồng lúa ở miền Đông-dương, Mai-lĩnh, Do-lộ, Thanh-lâm, về hạt Thanh-oai, đương bị một thứ sâu cắn lúa hại lắm.

Thứ sâu này, cứ ban ngày thì hay nấp ở dưới gốc lúa hay dưới lỗ nẻ, đêm thì bò lên cắn lúa. Hình nó như con tằm, đầu đen, hễ đụng đến thì nó co tròn lại. Không biết nó tự đâu sinh ra mà lắm thế, ở các ruộng lúa, người ta chỉ nhặt một chốc, là được bàng rồ đầy ! Nó cứ leo lên thân cây lúa, cắn đứt các gié lúa xuống mà ăn. Có ruộng lúa nó cắn quang cả đi, thật là tai hại.

Bởi vậy mà mấy hôm nay, nhân dân các miền ấy phải xô nhau mà gặt chạy ; có ruộng lúa chưa đến tuổi gặt mà cũng phải nhắm mắt gặt liều, vì sợ rằng chỉ để chậm một đêm, là ruộng lúa sẽ chỉ còn trơ những rạ ! Vẫn hay rằng không phải giống sâu ấy cắn lúa xuống mà ăn hết cả đâu, nhưng vì nó cứ cắn đứt ngang từng rảnh lúa ra, rụng tơi bời cả dưới ruộng, thì còn công đâu mà quét nhặt cho hết được.

Đó là những ruộng trên đồng cạn, lúa đã kết quả rồi, thì hại như thế còn khả trợ, chỉ khá lo nhất là các ruộng cấy ré ở các cánh đồng sâu, hiện nay lúa mới dỗ, mới ngậm mầu, mà các giống sâu ấy kéo xuống, thì thật cái công mồ hôi nước mắt của các nhà làm ruộng sẽ mất tai cả !

Chẳng biết có cách gì trừ trị được giống sâu ấy chăng ?

Không những về vùng này ở các ruộng lúa có các giống sâu ấy mà thôi, cả các cánh bãi trồng rau cũng có giống sâu như thế làm hại nữa. Người ta ngờ rằng giống sâu ấy có lẽ là do giống bọ-xít đã làm hại sạch cả một vụ lúa ở miền ấy từ năm trước còn rớt lại mà sinh ra chăng. Vì từ năm miền ấy có cái nạn bọ-xít đến giờ, thì không năm nào là năm lúa không có sâu cả. Điều ấy cũng không dám chắc, tưởng những nhà chuyên-môn về việc canh-nông cũng nên để tâm xét-nghiệm xem sao.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord - Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Bán tại :
Pharmacie
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert
HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CÁO-BẠCH

Ông O. BAIVY có lời kính trình để các quý khách người Nam được biết: ông đã mua cửa hàng « AU MENESTREL » của ông Déchenaux ở phố hàng Trống, số nhà 51 - 53, Hanoi và cửa hàng đã rọn về phố Tràng-thi số nhà 16. Ông có làm đại-lý cho các nhà buôn to ở bên Pháp. Ở cửa hàng ông có bán đủ các đồ dùng và phụ tùng về đàn như máy hát và đĩa hát đại giam giá.

Hàng tốt giá re, chính ở hiệu « AU MENESTREL » mà các ngài sẽ được vừa ý.

Những máy hát và đĩa hát hiệu « Columbia » tốt có tiếng ở hoàn-cầu có bán ở cửa hàng ông. **Có nhiều quà quí để biếu các quý-khách.**

O. BAIVY
16, rue Borgnis-Desbordes, Hanoi

Adresse Télégraphique BAIVY — Hanoi
Téléphone n° 709

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Le meilleur de tous les Régimes

Pendant la maladie, la convalescence, si l'insomnie vous tourmente, ou si vous êtes simplement abattu, le Glaxo est le meilleur de tous les régimes.

Le Glaxo, la substance du lait riche et pur, peut être assimilé facilement par la digestion la plus faible. L'absence de bactéries sauvegarde contre l'infection, et la méthode de la préparation qui est simplement d'ajouter de l'eau chaude, bouillie, permet à sa force d'être adaptée aux besoins du malade. Tous les éléments stimulants, régénérateurs des nerfs, exigés pour gagner la santé et la vigueur perdues sont trouvés dans le Glaxo.

Glaxo
Lait Supérieur

Seuls agents distributeurs:
Société Coloniale des Grands Magasins
GRANDS MAGASINS CHARNER, Saigon | GRANDS MAGASINS RÉUNIS, Hanoi

BÁN TẠI :
Hiệu **G. M. R.** HANOI
Mỗi hộp cân 225 gr., đúng giá : 14 f 00
Mỗi một cân 450 gr., đúng giá : 26 f 00

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC NƯỚ
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN
[illegible]
Thuốc nước này trị các chứng bệnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.
BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

Certifié l'insertion
Imprimerie du TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

CHỐC LỞ

Bệnh lở là một bệnh ngứa ngáy khó chịu, mà khi lở ở mặt thì lại ghê tởm nữa.

Phần thì ngứa, phần thì bẩn thỉu, làm cho người ốm lo lắng, sợ rằng không bao giờ khỏi được

Thế mà bệnh lở có phép chữa được Một người ở Rennes có viết giấy cho bản hiệu rằng:

« Tôi có mấy lời cảm tạ ngài vì nhờ thuốc của ngài mà thằng cháu tôi đã khỏi được bệnh lở. Thằng cháu tôi năm nay 15 tuổi, người vạm vỡ mà chỉ bị lở sinh ra mất ăn mất ngủ. Cháu đi học mà hai tay lở ngứa, chảy nước vàng làm cho nó phải nghỉ học. May có quan Docteur P.. bảo mua thuốc INOTYOL thì bôi có một lần đã đỡ ngay. Thực là nhờ thuốc của ngài cháu mới khỏi bệnh»

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL công hiệu là chừng nào. Bất cứ bệnh gì ở ngoài da, cứ bôi nó là khỏi hết, như bệnh lở chốc, mụn loét, vân vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ

INOTYOL

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

DOUARD DUBONNET & LABUSSIÈRE
QUINQUINA
象近見那嚜
益壽延年
飲之強健
RƯỢU NGON VÀ RẤT BỔ

UNION COMMERCIALE INDO-CHINOISE & AFRICAINE
SEULE DÉPOSITAIRE

HÉMOGLOBINE MONTÈS

Thuốc bổ huyết máu bò của Quan Dược-Khoa Tiến-Sĩ P. DOMART chế ra để trị bệnh

MẤT MÁU, SANH SAO

cho những người mới ốm dậy, những người lao lực; thực là một thứ thuốc bổ huyết rất thần hiệu cho những người sanh sao gầy còm. Phải nhận kỹ dấu hiệu **HÉMOGLOBINE MONTÈS** thì mới thực là của bản-hiệu, vì có nhiều thứ giả dối lắm.

PHARMACIE MONTÈS
PIERRE DOMART
DOCTEUR EN PHARMACIE, SUCCESSEUR
54, RUE PAUL-BERT — HANOI

Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TAM-TAM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Muốn chữa khỏi bệnh
Sốt-rét-cách-nhật và bệnh
SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC
nên uống thuốc
QUINOFORME
Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh
Chất hóa học độc-nhất dùng ở trong các thuộc-địa Đại-pháp.
Gửi bán ở các hàng thuốc tây.
Laborat. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS

MAU, MAU, KẺO HẾT !!!

CUỘC SỔ SỐ CỦA VIỆN QUANG-CHẤT ĐÔNG-DƯƠNG
(Loterie de l'Institut du Radium de l'Indochine)

Tất cả : 151 số trúng giải.
Số NHẤT ĐƯỢC : **12.000$00**
Ngày mở số: Hoãn lại đến ngày chủ-nhật **19 Janvier 1930**
Mỗi vé : **1$00**
Có bán vé tại Bản-quán

N. B. — Các ngài ở xa gửi mua vé *xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này*
Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20
Cả 10 vé gửi vào một phong bì : 0 30

Đại-tiện taó-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khỏi, xin dùng :
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

VÉRITABLES GRAINS de Santé du docteur FRANCK
In theo đúng tờ dấy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DẺ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :
Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Văn-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ : 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIẾM :

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayar	Cantho	Djibouti
Hankeou	Haiphong	Nouméa
Hông-kong	Hanoi	Papeete
Mongtzeu	Huế	Pondichery
Pékin	Namdinh	Singapore
Shangai	Pnom-Penh	
Tiên Tsin	Qui-nhon	
Yunnanfou	Saigon	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CHO THUÊ TỦ BẠC.
Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Diêm-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIẤY NÓI :
Hanoi 58.
Haiphong 26.
Namdinh 90.
Vinh 45.
Thanh-hóa 37 (mở ngày thứ ba).